

Avântul

APARE SĂPTĂMANAL

prin colaborarea d-ilor:
V. Andrei, M. Avadanei, I. Fuloagă,
I. Timofte, Pr. M. Gavriescu,
A. Grigorovici, A. Rotundu,
D. Stăhiescu, I. Tăzlăuanu, C. Turcu

Abonament anual 100 lei

REDACTIA ȘI AD-ȚIA
LIBRĂRIA IONESCU

COLONELUL COROAMĂ.

Cind am trecut examenul de ofițer în rezervă, între alții ofițeri care ne cercetau, era și un colonel cu limbă domoală cu inflexiuni de curat graiu moldovan, cu vorbă gospodărească, fugind parcă de păsărescul limbaj al regulamentelor de tactică pedestră punind întrebări și dând teme în care vedeai omul purtat în focul luptelor, nu șlefuit numai în toaceala unor bucoave, cu care ne împușasem capul un an de zile.

Iar mai târziu, cind soarta m'a adus în tirgul Pietrii, — în căutarea unei case de locuit, — pe ulița de la gară, am văzut o casă mare, singura frumoasă pe acolo. Era după puhoiul cel mare al Bistriții din 1930. Apele lă aseră semn de prapăd: ogrăzi mițe, case cu pecingenea umezelii ce roade din temelii, grădini cu bă arii de pustietate. Singură această casă, scăpată de suvoiul apelor tulburi, scăpea în soare, în mijlocul unei grădini de fori surzătoare, cu salvii de sînge, cu trandafiri de crepuscul, cu dalii de aură și betunii crețe, multicolore, singurele pe care le-am putut identifica printre suratele lor de viață olandeză. Și mi-a spus lumea: e casa colonelului Coroamă. Și atunci, mi-am adus aminte de examinatorul, dela școala de ofițeri: gospodarul de acolo era gospodarul de acasă, care și-a durat un cuib marelui, într'un raiu de flori, semnul unei sensibilități sufletești caracteristice.

De-atunci, l-am cunoscut pe d-l colonel Coroamă sub multiple infățișări: ca om de suflet a es, de vorbă cu duh, de tact în conducere și de organizator. Dacă nu ne-am gândi decât la frumoasele reuniuni dela cercul Militar, — urzît de d-sa, — și mai ales la și mai frumoasele conferințe ținute sub auspiciile d-sale acolo, încă ar fi destul să vedem omul, care întregul militar.

Și apoi l-am mai cunoscut și sub alt aspect: acela de fruntaș în arta militară, cind, la examenul de general, a rădit în fruntea promoției. Vorbind la drept, nu mi-am mirat. D-l col. Coroamă s'a dus acolo cu știința intrată în sînge din vremea războiului, care i-a fost cel mai desăvîrșit regulament și pe care, pe acela, l'a baciul dintr'un capăt în altul, citindu-i inscripțiile făcute de obuze, de șrapnele, de gloanțe, și din care colonelul Coroamă s'a adăpat la adevărata știință a tacticii, cu care a izbîndit acum.

Această izbîndă însă, ni-l răpește noaptea Pîetrenilor. D-l colonel Coroamă, fiind avansat comandant de brigadă, pleacă din tirgul nostru lăse desigur un lucru frumos de a progresa în ierarhia militară și d-l colonel Coroamă are cu ce se mindri.

Noi, însă cei cari l-am admirat, — cei dela Avîntul, — ca și toți concetățenii noștri, îl regretăm, cu gîndul că un om ca d-sa este pentru nrg o pierdere. Avem o singură mîngiere: acolo unde pleacă, d-sa duce un moldovan înimos, o curăție de suflet senin și o țară de caracter ca țara Ciablăului, dela poalele căruii își trage obirpa. Și pentru noi este și asta o mindrie: „că și la Piatra se pot naște oameni!”

A. A. Rotundu

LA GÂRCINA

Noi am mai scris, în coloanele acestui ziar, despre locurile și infaptuirile dela Gârcina. Și, toate acestea, nu dintr'un capriciu al nostru, sau cine știe ce interes meschin, ci dintr'un motiv de ordin superior.

La Gârcina a venit, acum un an și ceva, un om care a schimbat — în așa scurtă vreme — complet aspectul unui sat dintre cele mai caracteristice ale județului nostru.

Orice urmă de viață economică națională, orice preocupare culturală, orice aspect de civilizație, lipsa cu dezăvîrșire la Gârcina până la venirea inginerului Stoicoiu.

Admirabil răscolitor de suflete și organizator, admirabil suflet de Român, a fost omul acesta, care a răscolit și pămîntul Gârcinei, până la o adăncime

de peste o mie cinci sute de metri.

Inginerul Stoicoiu a plecat în altă parte a țării. Dar Gârcinenii își vor aduce aminte de el, cât timp vor dura urmele de beton armat pe care le-a înfipt în spinarea dealului de pe malul stîng al Cujei-

diului și cât timp vor dura infaptuirile lui pentru școală, pentru societate și pentru cultură.

Inginerul Stoicoiu a lăsat

acolo, la Gârcina, două lucruri vii: Societatea Culturală pentru educația locuitorilor și Cantina școlară. Acestea sunt două infaptuiri românești. Și de datorită Românilor să le ajute să dăinuiască. Societatea culturală să-și ție ședințele mai departe, iar cantina școlară să hrănească, în fiecare dimineață, pe copilașii flămânzi și săraci cu ceașca de lapte fierbinte și bucată de pâine.

Se va infăptui, astfel, acolo, în satul acela secătuit de exploatarea străini de odinioară, un act creștinesc și românesc, de regenerare morală. Infaptuirile inginerului Stoicoiu trebuie

continuate la Gârcina și inaugurate și în alte sate.

Constantin Turcu

Răspândiți „AVANTUL”

SĂPTĂMĂNALE...

— Pleacă d-l Orațiu Alexandrescu. O modestie fără poză, o capacitate sigură de ea, un caracter inflexibil, o sensibilitate prelung vibratorie, un om, schimbă cetățenia Pietrei cu alta municipală, odată cu urecușul unei trepte nouă, în profesiunea sa. Nicicînd n'am asistat la o integrare mai perfectă a omului în meseria lui. Și dacă magistratura trage severă perdeaua anonimatului peste oficiul preoților ei, iarăși nicicînd n'am simțit mai puternică, tentația, de a calca acest principiu. Măcar pentru a aminti, că ridicînd palăria la întîlnirea cu un astiel de om, nu se egalează cu tine răspunzându-ți, ci te înalță....

— O descoperire chiar în

coasta Pietrei noastre.

Biserița dela schitul Draga deasupra Dărmăneștilor, eliberată prin sîrguința părintelui Balănescu de scîndurile cu care era oblonită și cercetată de d-l Kirileanu, s'a arătat ca o minune a artei țărănești și creștine din sec. XVIII-lea.

Un pridvor de lemn, cu sculpturi de toată frumusețea, se sprijină ușor pe stâlpi de tip hurezian, infățișînd o fericită întrebuintare a formelor de arhitectură țărănească, la un sfînt locaș. — Sîntăm pietrenii să facă o instructivă excursie, de două ore numai.

— În sfîrșit, la 18 Noembrie, d-l Nicu Guranda își va vedea visul cu ochii: alegerea sa ca șef. A hotărît d-l Costinescu,

s'a scos „hîrtie” dela cei mari, iar șefu — în spe — a și anunțat în — Indrumarea — cu litere grase care-i încadrau poza isteată.

Congresul județean, va supune numai orația de nuntă noului mire. Dacă din partea asta totu-i în regulă, cum rămîne însă cu subșefii? Că rîndurile șefului, cu „hotărîrea congresului, care-mi va desemna colaboratorii — etc.”, nu ne spun nimic. Și poftitori slavă Domnului sunt destui, cu drepturi tari la mîna, fiecare.

Hotărît, dacă nu chiar congresul are a vorbi Duminică viitoare, șeful are de trecut un greu examen. Poate cel mai greu. Chiar cu un sufler, ca d-l Dr. Costinescu. Vicky

Iacob Negruzzi și Convorbirile

de GEORGE JUVARA

La 4 Decembrie 1931, cînd Academia Română sărbătorea într'o ședință solemnă, sub președinția M. S. Regelui, pe Iacob C. Negruzzi și Mihail C. Șușu, primii academicieni români cari au atins culmea anilor nouăzeci, opinia publică îi considera pe amîndoi ca aparținînd, din viața încă, istoriei culturii românești.

Iacob Negruzzi, de care ne vom ocupa aci, adusese țării sale aportul însemnat al unei activități de aproape șapte decenii. Deaceia, cînd la începutul lui Ianuarie 1932, a încetat din viața în pragul celui de al zecelea deceniu, odată cu primul conducător al Convorbirilor literare dispărea din arena literar românești, în care altădată se manifestase atît de rodnic, și ultima figură care mai lega generația străucită a junimistilor de generația actuală.

Dacă Titu Maiorescu a fost — și nu numai la Junimea, dar în întreaga mișcare culturală d'n ultimile patru decenii al veacului trecut — îndrumătorul și animatorul, acel ce l-a ajutat cel mai mult în această activitate a fost, fără indoială, Iacob Negruzzi. Iar d. Goga spunea cu multa dreptate la Academie că „centrul este Titu Maiorescu, iar majoranțul Iacob Negruzzi.”

De aceea noi credem că dacă fără Maiorescu n'ar fi fost posibilă existența Junimii, nici Convorbirile fără Iacob Negruzzi n'ar atinge astăzi 67 de ani de existență.

Care a fost activitatea lui I. Negruzzi?

Cea mai rodnică și totodată cea mai însemnată a fost aceea de conducător al Convorbirilor

literare dela înființare (1 Martie 1867) până la 1895, iar la 1896 îl înlocuiește defunctul slavist Ion Bogdan. Atît în Amintirile dela Junimea cît și'n corespondența sa de curînd publicată¹⁾, vedem greutatele de tot felul prin care a trecut Convorbirile, greutate înserente oricărui început, dar pe care a știut să le învingă tenacitatea și entuziasmul său.

Pentru această rodnică activitate, Academia Română l-a ales membru în 1881, iar în 1911—1913, președinte al ei.

Dar dacă pentru această activitate numele lui Negruzzi va rămîne neuitat în literatura română, putem noi spune același lucru și pentru opera sa scrisă?

Cu alte cuvinte, această operă va trăi? Este ea viabilă?

Un studiu amănunțit asupra operei lui Negruzzi ar eși din cadrul acestui articol; de aceea vom arăta pe scurt vederile no-

stre în această chestiune.

Opera defunctului scriitor — despre care am mai vorbit și altădată²⁾ — se compune din lucrări originale și din traduceri. Acestea din urmă vor avea întotdeauna numai valoarea unor traduceri.

Operele originale le putem împărți în două și anume:

1) Acele ca Amintirile dela Junimea și ca Dicționarul Junimii, care în istoria literară vor figura oricînd ca niște isvoare de informație sigure și obiective.

2) Din celelalte opere, adunate în Scrieri complete, prea puține au o valoare literară care să le impie pe viitor. Dintre puținele Scrieri cari pot fi citite și astăzi cu interes și care vor rezista timpului, fiindcă aceasta este soarta oricărei opere de artă adevărată, putem cita câteva Copii după natură și poate unele Plimbări în munți. Celelalte sunt destinate să rămîna

continuare pe pag. 2-a

1) V. discursul d-lui O. Goga la Academia Română (4 Dec 1931.)

2) I. E. Torontiu și Gh. Carday: Studii și documente literare, vol. I, Buc. 1931.

3) V. articolul Sărbătorirea d-lui Negruzzi în „Avântul” din 25 Decemb. 1931

INFLAȚIA LITERARĂ

continuare din pag. 1-a

sacrilegiu, și o carte proastă este refuzată de spiritul nostru critic nedisciplinat cu compromisurile actualității, ca o absurditate.

Orice carte nouă e un capitol de viață, care se reclamă consumat.

Iar viața noastră proprie ne apare drept ca o asimilare continuă a acestui capital de viață, exterior, obiectiv, aflat în cărți și în lumea ambiantă. Deci, orice carte nouă necităată ne pare o senzație neconsumată și printr-un joc invers, de relativități, ca o diminuare a ghemului de ani—. Cu cât vezi că viața sporește în jur, cu atât și se pare că vei trăi mai puțin — cu aceste încercări critice, vedeți cum supra-producția literară colaborează, dăunător, la anemierea optimismului vital, din cauza îngustimii timpului și imposibilității unei totale consacării literare.

Dacă veți încerca să vă familiarizați cât de puțin cu aceste prea puțin populare simțiri, veți intui ce proporții și forme poate lua revolta față de abuzul de surrogare care vin să se așeze, cu dreptul obrascnic de a fi citite, lângă literatură bună, care și aceasta e mult prea multă pentru debitul ce-l poate înghiți o viață de cititor.

Integrată într-un fenomen mai general, chiar supra-producția de literatură bună este belșugul iluzoriu din preajma apusului sufletească și cultural al omenirii.—Este setea și risipa de viață a tuberculosului în imediata apropiere a scaderii fatale.

Cele câteva teme tradiționale în literatură, au fost epuizate. Amorul, cea mai bogată resursă, a fost întors pe dos și pe față de infinite ori, și eroitorii de teatru și romanse repetă și se imită cu disperarea maimuțării. Cele cinci simțiri clasice furnizează noutăți intrate de mult în faza rutinei și automatismului literar. Se simte nevoia unor simțiri noi, pe care, poate, funcția febrei actuale le va crea.

Și ne exprimăm în ipoteza talentelor și genurilor reale, cari posedă chiagul miraculos necesar cristalizării acelei lumi ipotetice de vise și imagini sudate, din care se construiește viața de roman și poezie. Talente reale care lucrează în vid și repetiție, din cauză că stările de conștiință sunt, fatal, finite.—Cât despre papagalii literari (de două feluri: de capitală și provinciali) care-și murdăresc penajul cu cerneală, cât și despre câteva metode asupra stărpirii lor—vom discuta altădată.

Vasile Dorneanu

Iacob Negruzzi și Convorbirile

continuare din pag. 1-a

simple documente ale epocii, dar opere de artă nu.

Cu Iacob Negruzzi a dispărut ultimul din cei cinci întemeietori ai Junimei și ultimul din strălucita falangă de scriitori, cari, la 1 Martie 1867, au scos primul număr al Convorbirilor literare. Redactorul dela 1867 și-a simțit chemarea. Misiunea i-a fost grea; calea i-a fost spinoasă. Viața lui a știut să și-o închine aproape toată Convorbirilor, încât adeseori m'am întrebat dacă fără ele, Negruzzi ar fi putut ajunge aceeași a ajuns în patrimoniul cultural al neamului, sau dacă fără el Convorbirile ar avea astăzi un atât de glorios trecut.

C R O N I C A

INTERNĂ

—Săptămâna asta din preajma deschiderii parlamentului s'a petrecut destul de calmă.

La național-țărăniști, șeful, d-l Mihalache e plecat în Italia să vadă cum își gospodărește țara, ducele Mussolini. Acasă, se lucrează la programul de guvernare, început astavară pe plaja dela Eforie. D-l Maniu... tace.

Cât va tăcea, asta se va vedea.

—D-l George Brătianu, face întruniri de organizare iar d-l Mareșal Averescu face destăinuirii negre și pe jumătate, asupra posibilității unei lăsări la vatră a parlamentarelor. Din ce cauză?

Asta ne-ar putea-o spune frământările din tabăra guvernamentală. Din cele două tabere mai bine zis: tătăreștii dela putere și diniștii din opoziția guvernamentală. Primii, sub forma grupării—H—și „Părerii libere”, arucă săgeți în tabăra bătrânilor. Locotenentul primului Ministru, Vicior Iamandi, a făcut câteva întruniri până acum. Din tabăra bătrână, se anunță formarea unei grupări „Prin noi înșine” sub semnul deci, a vechei formule vintiliste.

Evenimentele externe au adus pare-se un armistițiu. Cât va ține? Se va vedea.

EXTERNĂ

—Cercetările în jurul atentatului dela Marsilia au stabilit întreaga complicitate a teroriștilor Croați, adăpostiți la Ianka-Puszt, în Ungaria.

Până la aducerea acestei chestiuni în fața areopagului dela Geneva, unde nu se știe cum va eși colorat obrazul Unguresc, Mica Înțelegere își strânge rândurile.

—Înțelegerea balcanică, dăscălită de marele nostru Titulescu, reprezintă astăzi în urma consăturii dela Ankara, o uniune politică tot atât de durabilă așezată, ca și Mica Înțelegere. Vizita la Soția a d-lui Titulescu, va aduce după câte se spune și mult așteptată intrare a Bulgariei, în grupul de state prietene nouă.

—Ungaria, caută prin presă să se disculpe de grozava acuzație de complicitate la crima dela Marsilia.

Goemboes, ministrul de externe, a făcut în acest sens o călătorie la Varșovia și va mai face alta la Roma. Se crede cu destulă certitudine, că vor fi zădarnice.

Cred că nici una, nici alta n'ar fi avut loc. Dacă însă soarta a voit să unească în mod indisolubil numele unui scriitor de a unei reviste, atunci e indiscutabil că n'o putea face mai bine decât a făcut-o pentru Negruzzi și pentru Convorbirile lui.

George Juvara

Primăria Orașului Piatra-N.
Publicație No. 4362
7 Noiembrie 1934

La 30 Noiembrie 1934, orele 12 se va ține licitație publică pentru vinderea a diverse pompe centrifugale și electromotoare de curent continuu scoase din serviciu evaluate la suma totală de Lei 119.120. Garanția 5%, se admite și vânzarea parțială.

Primar,
ss. AL. GHEORGHIU
Secretar G-l ss. Gh. Matei

REVISTE

Apostolul (anul I, Nr. 1. Piatra-Neamț, redacția și administrația: C. Luchian, revizorul școlar).

Iată, însă, și revista corpului didactic primar din Jud. Neamț. Mărturisim sincer că lipsa unei astfel de reviste era un semn de inapoiere, ce plana asupra unui corp întreg. În alte județe, demult s'a simțit nevoia unei publicații periodice și s'a ajuns la realizări efective și valoroase, cum ar fi, de exemplu, *Progres și Cultură*—admirabila revistă a învățătorilor dela Tg. Mureș.

Apostolul are un program de lucru. I-l dorim realizabil. Și o recomandăm cu toată căldura.

Gazeta cărților (anul IV, No. 6, Ploiești, Str. Zagorici No. 1, abonament 200 lei anual).

E o revistă de informație și critică, ce nu ar trebui să lipsească nici unui cărturar.

Revista Burgheză. (De vânzare la librăria Ionescu). E o publicație a unor tineri valoroși, ce apare la București. Printre colaboratorii N-ului 1 se află și colaboratorul nostru d-l G. Jiuvara.

Anuarul liceului de băieți „Petru-Răresc” din Piatra-N.

apare peste câteva zile. Va fi un eveniment pentru cultura regională, atât prin dimensiunile lui neobișnuite, prin tehnica excelentă, cât și prin importanța cuprinsului.

APEL

către Colegele și Colegii Învățători din județul Neamț

Stimate Coleg,

Față de unii dintre D-v., pot să vă fiu ca un fiu, pentru alții ca un frate mai mic ori mai mare. De aceea, vă rog, să-mi îngăduiți o clipă a sta de vorbă cu D-v., prin coloanele acestui ziar.

Suntem șase sute și ceva de învățători, în acest județ, și nu avem o publicație mai potrivită cu misiunea noastră. Ziarul „Avântul” nu-i destul de răspândit, cum ar trebui să fie. Cei câțiva inimoși—o mână de oameni—care și rup bucățile de la gură, numai să-l vadă apărând, nu pridesc! Trebuie ajutați cu condeiul și mai ales cu punga. De aceea, eu cred, în modeste mele idei, că, fiecare învățător, ar fi bine, să se aboneze și să scrie la „Avântul”. Să se lase la o parte „Săptămâna”, „Telegraful”, „Curierul”, și „Reformatorul”, (care numai serviciu nu ne aduc) și să se înscrie în oastea „Avântului”, Toți până la unu!

În alte județe, învățătorii au ziarul lor: să-l avem și noi, Nemțenii, pe-al nostru! Și-l avem, numai să-l susținem!

Cu frățescă dragoste în apostolat,
VICTOR SANDULESCU
Topolița

INFORMAȚIUNI

◆ Toți acei care cu ocazia Sft. Dumitru s'au mutat dintr-o casă în altă, fie ebiar pe aceeași stradă, sunt obligați a declara cât mai urgent această schimbare. Altfel vor suferi rigurile legii.

Iar acei care nu și-au făcut viza anuală pe carnetele de identitate să se prezinte la viza pentru a nu cădea în contravenție.

Trenul coop. „Albina”, a lovit în dreptul drumului spre mănăstirea Bistrița, o căruță în care se afla Maria I. Popovici și alte 4 persoane. Contrar celor scrise în unele ziare, grație mecanicului care a oprit la timp nu a fost rănit nimeni.

◆ Joi 8 crt, fiind patronul Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia, s'a oficiat la catedrală un Te-Deum la care au luat parte toți reprezentanții autorităților civile și militare.

◆ Domnul Colonel Manoliu din regimentul 2 vânători de munte, a fost numit comandantul Regimentului 15 Răsboieni, în locul D-lui General Coroamă înaintat comandant de brigadă.

◆ Din ordinul Ministerului A. N., s'au început Luni 5 Noembrie la Casa Națională, cursuri pentru cei care vor forma într'un viitor război, apărarea pasivă a orașului, comitetul de conducere este format din D-nii: Leon Mrejeriu prefectul județului președinte, Radu prim pretor directorul școlii, și d-l Lt. Rășcănescu consilier tehnic.

Durata acestor cursuri este de 10 zile, la care sunt obligați a lua parte funcționarii publici—chiar și femeile—și toți acei care au făcut parte cândva din cadrele armatei.

Oficiul Telegrafo-Postal Piatra-N.

APEL

Societatea Corpului P. T. T. înființând o colectură principală a Loteriei de Stat, în scopul—singur și unic—ca din comisionul obținut pentru plasarea biletelor, să ajute funcționarii bolnavi.

Ne adresăm pe această cale tuturor celor ce simt românește, cu rugămintea de a ne da concursul, cumpărând cu încredere, lozurile dela colectura P. T. T.; având astfel pe lângă șansele de câștig și mulțumirea sufletească că ați contribuit—in mod indirect—la alinarea suferințelor celor în nevoi.

Lozurile se găsesc de vânzare la secretariatul oficiului P. T. T. din str. Alex. cel Bun, iar în județ le expediem imediat, scutite de orice taxe postale.

Oficiul P. T. T. Piatra-N.

◆ La Iași s'a ținut zilele acestea un examen pentru unii funcționari de poliție. Toți acei care s'au prezentat dela poliția locală au fost declarați reușiți.

◆ La bariera orașului s'au instalat câțiva borfași care înșeală pe săteni cu diferite jocuri pungăsești.

Atragem atenția poliției, pentru a stărpi acești paraziți care store țărănilor ultimii bani.

Pentru D-nii Învățători

Librăria Românească Vasile Ionescu Piatra-Neamț, aduce la cunoștință D-lor învățători ca stocurile de cărți fiind aproape epuizate, editurile cer de urgență înapoarea lor.

Pentru ca elevii să nu rămână fără cărți, sunt rugați a completa lipsurile cel mai târziu până la 20 Noembrie.

SPECTACOLE

◆ Duminică 11 Noembrie are loc în sala de festivități a liceului Petru-Răresc o serată mistică indiană cu producții de spiritism și fahirism ținută de cunoscutul profesor Marr Anko.

La cinema „Regal” rulează „Regele Arenelor” cu celebrele Goldwyn Girl's și Eddie Cantor.

Roxy prezintă 2 filme: I. Simfonia celor cinci milioane cu Gustav Frolich. II „Revizorul” de Gogol.

IMPRIMERIA JUDEȚULUI

S'A MUTAT IN STR. LASCAR CATARGIU VIZAVI de PALATUL ADMINISTRATIV

VIZITATI
BODEGA și RESTAURANTUL
„CARPATI”
DUMITRU I. COMAN
PIATRA-N. — Str. A. cel Bun
UNDE GĂȘTI MANGĂRURI CALDE ȘI RECI
LA ORICE ORĂ DIN ZI ȘI NOAPTE

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

bonifică tuturor subscriitorilor la

Imprumutul de inzastrare, câte Lei 15

(cinci spre zece)

de fiecare titlu de Lei 1.000

subscris direct la ghiseurile ei

Pentru aceste subscrieri, Banca Națională ține ghiseurile sale deschise, în fiecare zi, până la ora 6 seara.